

DE GROENIE ZEGGIE

jaargang 37

nr. 2 juni 2021

Afdelingsblad IVN Amstelveen

ivn natuur
educatie

Samenstelling Bestuur

Voorzitter	vacant
Secretaris	Jan van Willigenburg Tel. 020 679 50 94 ivnamstelveen@live.nl
Correspondentie- adres	IVN Amstelveen R. Blokland Paterlaan 19 1183 WL Amstelveen
Penning- meester/ leden- administratie	Lennie Stegeman In het Midden 99 1422 PC Uithoorn Tel. 0297 52 10 80 lennie.stegeman @planet.nl
Bank	NL26 INGB 0005 2469 61 t.n.v. IVN Amstelveen
Lid	Henk Breij Tel. 020 641 01 79 henk-en-jenny-breij @kpnmail
Lid	Aad van Paassen Tel. 0206412548 a.van.paassen@online.nl
Lid	Nel Bolt Tel. 0637276468 nel.boltklugkist@gmail.com
Website	www.ivn.nl/afdeling/ amstelveen

Van het bestuur

Met het versoepelen van de coronamaatregelen komen ook wij weer langzaam tot leven. In september komen de gidsen weer bijeen om een planning voor de rondleidingen voor komend seizoen te maken, er wordt een paddenstoelencursus gegeven in de herfst en de voorbereidingen voor een middag omtrent de Bovenkerkerpolder worden steeds concreter. Deze middag op Wester-Amstel, die gepland staat voor eind november, is er een uit een reeks "Amstellandontmoetingen" die door Stichting Beschermers Amstelland in de komende winter georganiseerd worden.

Verder zijn de voorbereidingen voor de Natuurgidsenopleiding 2022/2023 in volle gang. Samen met de afdelingen Twiske en Amsterdam worden 2 parallelle cursussen georganiseerd, dit vanwege het grote aantal aanmeldingen. Begin oktober is er een kennismakingsbijeenkomst, terwijl de cursus in januari daadwerkelijk van start gaat. Kortom volop reuring in de tent.

Henk Breij

Adres voor bijeenkomsten en cursussen
"De Arc"
Jeanne d' Arclaan 8 te Amstelveen

Wij zijn blij met uw kopij
Graag inleveren voor 10 augustus 2021

zwarte sterns

foto Marry de Boer

De Groene Zegge

IVN Amstelveen - juni2021

Wondertje

Een meneer met een emmer voor de deur. 'Ik kon hem toch niet laten liggen...' Ik haalde er een volkomen slappe egel uit, die nog leefde. Een aangereden egel was dierenartsenwerk. Dokter Gert-Jan Mentink constateerde een zwaar gekneusd ruggenmerg, maar er was nog wat gevoel in zijn poten. Hij gaf iets tegen de pijn en we spraken af dat er na vier dagen verbetering moest zijn.

Diezelfde dag constateerde ik dat dit een hele bijzondere egel was. Hij heette Karel en schikte zich zo bewonderenswaardig in zijn lot dat dit uiteindelijk ook zijn redding was. We hielden hem in de woonkamer, waar hij zich rustig liet voeren met een lepeltje met vloeibaar voedsel. Al spoedig kon hij zelf van een schoteltje slobberen als ik hem vasthield.

Ik hielp hem regelmatig overdag en een keer 's nachts met eten. Na vier dagen zat ik met een probleem; er was geen enkele vooruitgang en de dierenarts en ik hadden daar een afspraak over... Gelukkig kreeg ik een brainwave: in ziekenhuizen tellen ze de eerste dag toch nooit mee? Ik had nog een dag! Uiteindelijk had Karel nog een heleboel dagen.

Met verwoede pogingen begon hij op zijn voorpoten te schuifelen en na een week mocht hij een paar keer per dag op het vloerkleed voor fysiotherapie... Hij liep steeds beter, al bleven zijn achterpoten verlamd. Omdat het prachtig herfstweer was, besloten we om hem in een volledig afgesloten tuin te plaatsen. Karel was zéér dankbaar. Hij bouwde mooie slaapnesten en al werd hij bijgevoerd, hij scharrelde zelf ijverig, met slepende achterpoten de aanvullende hapjes op.

Het weer sloeg om en het begon te vriezen. Ook goed, dacht hij en ging in winterslaap. In mei werd hij wakker. Kennelijk vond hij dat het nu wel lang genoeg geduurd had en hij begon zijn achterpoten te gebruiken... Na een paar weken liep hij weer als een atleet en konden wij hem, een jaar na zijn ongeluk weer vrijlaten op de Veluwe, waar hij zonder op of om te kijken de struiken in holde, de vrijheid tegemoet. Ons medisch wonder.

Els Poel

Inhoud

- 2 Van het bestuur
- 3 Wondertje
- 4 Paddenstoelencursus
Zintuigensafari
Paddenstoelenexcursie
- 5 Gewoon en toch bijzonder
- 6 Gingko biloba
- 7 Hommels in lindebloesem
- 8 Vogels op glanspapier
- 11 Waarnemingen
- 13 Vechten tegen windmolens
- 14 Van de penningmeester
Lettersudoku
- 15 Coördinatoren

Paddenstoelencursus 2021

Heeft u altijd al eens willen weten, waar een stinkzwam zijn naam aan dankt, waarom de bekende vliegenzwam zich graag laat zien in de nabijheid van berken en dennen, en hoe een heksenkring ontstaat?

In september gaat er weer een paddenstoelencursus van start.

Tijdens 2 theorieavonden wordt o.a. uitgelegd, wat een paddenstoel nu eigenlijk is, hoe de opbouw ervan is, hoe ze zich voortplanten en wat ze eten. De avonden worden gevolgd door 2 excursies in het Amsterdamse bos.

De data zijn: woensdag 29 september en 6 oktober van 19.30 tot 22.00 in de Arc.

De excursies zijn op zaterdag 2 oktober en 9 oktober vanaf 10.00 uur.

De kosten bedragen voor niet-leden €35 en voor leden €30.

Er is plaats voor 14 cursisten.

U kunt zich opgeven door een mailtje te sturen naar henk-en-jenny-breij@kpnmail.nl

heksenschermpje

foto Henk Breij

Paddenstoelenexcursie voor minder mobiele ouderen

Eind september ga ik met de welzijnsorganisatie Participe paddenstoelenexcursies houden voor mensen die niet meer zo vlug ter been zijn. Ik zoek IVN'ers die hierbij willen helpen.

Autobusjes van Participe brengen de mensen naar het hoofdkantoor van het Amsterdamse Bos, bij de geitenboerderij. Daar stappen ze over op bosmobiels, en die rijden naar paden waar veel paddenstoelen te zien zijn. Daar sta ik met -hoop ik- een paar van jullie. We wijzen de mensen op de paddenstoelen die vanuit de bosmobiels te zien zijn, en laten hun losse takken zien met paddenstoelen; Henk Breij en ik zorgen dat die takken klaarliggen langs het pad.

Dan gaan de bosmobiels terug naar het kantoor, stappen de mensen in de busjes van Participe, en gaan ze terug naar een wijkcentrum van Participe voor paddenstoelensoep en een paddenstoelenquiche.

Dit gebeurt eind september (ik weet de exacte data nog niet). Het zal doordeweeks zijn, in de middag. Wie wil een middag helpen met deze bijzondere excursie? Je hoeft geen paddenstoelenexpert te zijn, het gaat erom dat we die mensen een unieke middag laten beleven: zij komen anders nooit meer op die paden waar wij wel over lopen en fietsen. Geef me een mail of app.

Bas ten Asbroek, bas_ten_asbroek@yahoo.com, 06 2325 0469.

Wij zijn blij met uw kopij.
Graag inleveren voor 10 augustus

Heb je zin in iets leuks?

De eerste week van oktober is de Week van de Ontmoeting. De welzijnsorganisatie Participe verzorgt dan in wijkcentra en andere locaties diverse activiteiten. Een daarvan organiseer ik: de zintuigensafari. Ik zoek IVN'ers die willen meehelpen. Participe verzorgt de organisatie en publiciteit en wat waar en wanneer gaat gebeuren.

Wat is een zintuigensafari: we gaan de mensen op allerlei manieren prikkelen via al hun zintuigen. Dus het betere NME-werk.

Op een aantal tafels staan verschillende zaken die je kunt ruiken, voelen, bekijken en proeven. Bijvoorbeeld kruiden met thee, die gemaakt is van die kruiden. Proef de thee en zoek uit van welk kruid de thee is gezet. Er zijn nog veel meer mogelijkheden. Het loopt dan tegen de herfst aan, dus we kunnen van alles doen met bessen en gekleurde bladeren

Ik ga dit in de Week van de Ontmoeting vier keer doen, telkens op een andere locatie. Als het mooi weer is, doen we dit zeker tweemaal in de buitenlucht. Zou jij het leuk vinden een keer mee te helpen, om de mensen te vertellen wat ze bij welke tafels kunnen doen? En om een bijzondere sfeer te beleven? Dit gaat heel leuk worden! Je hoeft geen specialist te zijn op het een of ander, het gaat niet om onze kennis maar om hun beleving.

Ik weet op dit moment nog niet de exacte data en locaties, het zal allemaal in Amstelveen zijn.

Lijkt het je wat, laat mij dat dan weten!

Bas ten Asbroek, bas_ten_asboek@yahoo.com, 06 2325 0469.

Gewoon en toch bijzonder.

Nog juist voor de tweede coronagolf ben ik lekker weg geweest. Op de camping in de Elzas had ik een ooievaarsnest op een paal vlak voor mijn plek. Vooral het geklepper van de ooievaar op het nest als de ander thuis kwam, vond ik mooi. Maar al snel zag ik dat meer vogels gebruik maakten van het nest. Huismussen kropen in groten getale van onder in hetzelfde nest. De ooievaars keken niet om naar de mussen. De mussen hadden niets met de ooievaars. Vroeger was de huismus de meest gewone vogel, de ooievaar juist heel bijzonder. Dat is veranderd. Tweeëndertig jaar geleden maakten koeien plaats voor de woonwijk waar ik vanaf het begin woon. Meteen het eerste jaar waren er huismussen. Als je buiten zat te eten, kwamen ze heel dichtbij om een kruimeltje mee te pikken. Opeens waren ze verdwenen. Ik vond ze zo gewoon dat ik ze niet eens meteen miste. Het leek al snel of ze in heel Nederland verdwenen waren. Wat was er gebeurd? Op een gegeven moment kwamen ze in sommige wijken van Amstelveen terug. In andere wijken bleven ze weg. Ik heb bij mij thuis er nooit meer één gezien. Helemaal geen één. Vaak heb ik aan mensen gevraagd of ze een idee hadden hoe dat kon. Allerlei verklaringen heb ik gehoord: te weinig nestgelegenheid, we kloppen ons tafelkleed niet meer buiten uit, te weinig gras komt in bloei in de tuintjes, het ontbreken van heggen en struiken, je moet ze steeds te eten geven anders komen ze niet meer.

ooievaarsnest

foto Henk Glas

musvriendelijke tuin

foto Henk Glas

Het blijft merkwaardig dat we voorheen geen enkele moeite deden. Ze waren er gewoon. Een nieuwe woonwijk werd binnen een jaar door mussen bewoond. Blijkbaar gaat een huismus toch wel eens verder dan honderd meter van huis. Van een mussenflat hadden we dertig jaar geleden nog nooit gehoord. En de dakpannen van toen liggen nog steeds op mijn dak. Ik ga proberen de huismus terug te krijgen. En daarbij beperk ik me niet tot een enkele maatregel. Ik heb een mussenflat gemaakt die een maatje groter is dan die van de vogelbescherming. Hij hangt inmiddels op het noordoosten vlak onder de dakgoot. In de tuin staan een ondiepe bak met water en een bak met scherp zand. Er komt een voederplaats. Mussen moeten ook insecten kunnen vangen. Daarvoor zijn wilde planten nodig. Daar voldoet mijn tuin wel aan. Er moet een struik zijn om in te ‘wonen’. Die heb ik ook, maar ik zal hem ’s winters niet al te veel terug snoeien. Ik heb gehoord dat in augustus de kans het grootst is dat een groepje jonge mussen op zoek gaat naar een nieuwe verblijfplaats. Mocht het lukken, dan moet ik burens mee zien te krijgen. Voorlopig komt er nog geen hoge paal met een ooievaarsnest.

Henk Glas

huismus man

foto Jeannette Schenk

mussenkast

foto Henk Glas

Ginkgo biloba, een wonderboom met 'status aparte'

De officiële Nederlandse naam is Japanse notenboom, hierna ginkgo, afgeleid van het Japanse 'gin kyo' dat 'zilveren abrikoos' betekent. De vrucht/het zaad van de vrouwelijke boom lijkt enigszins op een abrikoos.

De ginkgo heeft een imposante historie die teruggaat tot ruim vóór de dinosauriërs. Er zijn aan het ginkgoblade verwante fossielen gevonden vanaf het geologische tijdperk Perm, ongeveer 270 miljoen jaar geleden. In de 7e eeuw kwam de boom mét het boeddhisme vanuit China in Japan terecht, waar hij een geliefde tempelboom werd. Verspreiding van de ginkgo naar Europa vond plaats via VOC-schepen vanuit Dejima, een eilandje bij Nagasaki (nu museum). Het was een handelspost van midden 17e tot midden 19e eeuw, toen het enige contact tussen de westerse wereld i.c. Holland en het geïsoleerde Japan. In de 18e eeuw groeiden de eerste ginkgo's in de Leidse (1785) en in de oude Utrechtse (na 1730 geplant) Hortus Botanicus.

De ginkgo is dus een oude maar ook een taaie boom die ijstijd en brand overleefde. Zo verbrandden twee ginkgo-bomen op 1 km afstand van het epicentrum van de kernbomexplosie boven Nagasaki op 6 augustus 1945. Beide liepen het jaar erna alweer uit: een mooi staaltje van aanpassingsvermogen en flexibiliteit. De ginkgo is ook niet eenkennig, verdraagt bijna alle grondsoorten, zowel schaduw als zon, verdraagt strooizout en luchtvervuiling en is bestand tegen de bekende ziekten. De sierboom is dus uitermate geschikt voor beplanting in een park en naast de weg, maar dan vooral niet de vrouwelijke versie vanwege de stinkende vruchten in het najaar. De ginkgo kan 15 tot 40 m hoog worden, heeft een rechte stam en kegelvormige onregelmatige kroon met een vrij losse en open structuur. En hij kan oud worden, héél oud.

De *status aparte* heeft de boom te danken aan Darwin die in 1859 de ginkgo een 'levend fossiel' noemt: hij is van het geslacht *Ginkgo* de enige nog overgebleven soort, die wordt gezien als de eerste soort die evolueerde. Want de boom heeft een solopositie tussen de lagere (varens) en hogere (coniferen) planten. De ginkgo is géén naaldboom want hij verliest zijn blad in de herfst. Hij is wél een naaktzadige, zoals de Grove den, vanwege zijn onbedekte zaadknoppen, maar heeft geen stamper of vruchtbeginsel en daarom ook geen 'echte' vruchten. De ginkgovrucht = het ginkgozaad.

De geslachtelijke voortplanting van de tweehuizige, eenslachtige ginkgo is uniek in het plantenrijk en verloopt nogal ingewikkeld, tussen plantaardig en dierlijk in. Uit de bladoksels ontstaan de zogenaamde kortloten, gedrongen groeischeuten. Dit is ook de plek waar in het voorjaar tussen de bladbundels op de vrouwelijke boom ca. 7 ovale groene zaadknopjes op steeltjes en op de mannelijke boom de korte groengele katjes zichtbaar worden. De pollen van het mannelijke katje waaien op de wind naar de zaadknop/zaadbeginsel op de vrouwelijke boom. De zaadknop heeft in het midden een porie waaruit een vochtdruppeltje komt. Dat vochtdruppeltje vangt de pollenkorrel, die dan de zaadknop binnendringt. Een rustperiode breekt aan voor de rijping van de eicel en de transformatie van de spermacel tot twee *vrij bewegelijke* spermatozoiden. In het najaar vallen eerst de bladeren en daarna pas de op vlezige gele bessen lijkende zaden. Kort daarvoor heeft pas de eigenlijke bevruchting plaatsgevonden: door versmelting van een spermatozoïde met een eicelkern begint de ontwikkeling van het embryo dat de bron kan worden voor een nieuw individu. Deze ontwikkeling gaat nog door als het zaad op de grond ligt... Een vieze boterzuurstank van het rottend zachte omhulsel van het zaadnootje komt vrij om insecten te lokken en zo te zorgen voor verspreiding ervan.

Kweken, stekken en enten

Of een boom mannelijk of vrouwelijk is, is pas na 20–35 jaar te zien als de boom voor het eerst bloeit. Wereldwijd zijn er meer mannelijke dan vrouwelijke bomen vanwege de overlast van de rottende zaden. Na de juiste voorbewerking van een afgevalen zaadknop tot harde zaadnoot, zoals een koude-stratificatie, is deze tot boompje te kweken. Na twee weken kunnen de eerste kiembladjes te zien zijn (foto: eigen kweek). Stekken en enten behoren ook tot de vermeerderingsmogelijkheden. Zo is ooit op het mannelijke exemplaar in de Leidse hortus een vrouwelijke tak geënt.

Het meest in het oog springend is wel het blad van de *Ginkgo biloba*. Uit de lange bladsteel komen twee hoofdnerven, die zich ongeveer evenwijdig vertakken van basis tot bladrand en daardoor geen gelijkenis vertonen met loofblad of naalden van de conifeer. Door dit nervenpatroon ontstaat de spectaculaire waaiervorm. Midden in de bovenrand zit vaak een insnijding die het blad tweelobbig maakt, waarnaar de toevoeging *biloba* (door Linnaeus in 1771) verwijst. Het blad lijkt daardoor op een eendenpoot, hetgeen de naam ‘eendenpootboom’ verklaart. Het groengele blad is 5–10 cm groot met een stevige leerachtige textuur. In de herfst verkleurt het blad prachtig met een goudgele gloed.

Tot slot

De ginkgonoten (Ginnan) zijn geroosterd een delicatessen bij speciale gelegenheden in China en Japan; in de harde witte noot zit de naar amandel smakende zachte kern. De ginkgo is in deze landen een symbool voor vruchtbaarheid, hoop, liefde, toverkracht, tijdloosheid, onveranderlijkheid en een lang leven. Er worden talrijke geneeskrachtige eigenschappen toegeschreven aan de ginkgo. Het RIVM heeft na onderzoek in 2007 een aantal hiervan onvoldoende bewezen geacht.

Kunstenaars als edelsmid, kunstschilder, graficus en beeldhouwer zijn geïnspireerd door met name het blad van de ginkgo.

In Amstelveen staan 13 *Ginkgo biloba*'s op de lijst uit 2019 met ‘Waardevolle bomen’ en er staan ook mooie exemplaren langs de straat, zelfs enkele vrouwelijke.

Sinds 1998 staat de *Ginkgo biloba* op de IUCN Rode Lijst van bedreigde soorten.

Gerry Leemans, bomenwerkgroep

akkerhommel

foto Piet de Boer

Hommels in lindebloesem

Lindes zijn prima drachtplanten. Op een mooie, zonnige dag gonst het van de bijen, hommels en andere insecten rond de bloemen. Prachtig! Tijdens de bloei van de lindes op ons moestuincomplex, zag ik onder de bomen tientallen dode hommels liggen. Een mysterie (dacht ik) maar het blijkt een verschijnsel te zijn dat al eeuwen oud is. Honderd jaar geleden werd het verschijnsel al gemeld in een imkertijdschrift. Soms wordt/werd gedacht dat de bloesem voor hommels giftig is, maar dat blijkt niet zo te zijn.

In droge zomers produceren bomen als de lindes niet of nauwelijks nog nectar terwijl de geur van de bloesem de hommels wel blijft aantrekken. Uit onderzoek is gebleken dat de hommels die van de bloemen afvielen minder suikerreserves hadden dan de hommels die nog wel actief waren. Als de nog levende hommels gevoerd worden met nectar van de linde trekken ze weer helemaal bij. (Info: Bijenstichting)

Els Poel

Uit: De Tuinliefhebber, lente 2021.

Vogels op glanspapier

‘En dan ... wat is natuur nog in dit land?’ vroeg de dichter J.C. Bloem zich in 1945 in zijn bekende gedicht ‘De Dapperstraat’ al af. Hij had er geen hoge pet van op en zou zeker verbaasd zijn over de zondvloed aan ‘natuurpublicaties’ die sindsdien over ons dichtbevolkte land is en wordt uitgestort. Een deel daarvan heeft Marleen weer bij mij in de bus gestopt. Aan mij de eer om jullie daarvoor in dit koude voorjaar warm te maken om ... de natuur in te gaan en vooral de vogels op te zoeken.

zeearend

Marga Ronhaar

Twee keer per jaar verschijnt bij het blad Roots (‘Midden in de natuur’) het *Roots Vogelmagazine* (voorjaar 2021). Dat is het glamourblad onder de vogelbladen met schitterende foto's genomen tijdens altijd-mooi-weer-excursies, die dan ook volop worden aangeprezen. Altijd iets te zien, 10 vogelhotspots rond het Lauwersmeer, compleet met checklist: baardmannetje, blauwborst, roodhalsfuut, roodmus, wielewaal, zeearend.... Ik heb daar ook wel eens rondgelopen op een mooie zomerdag met, nou ja, minder succes. Als vogel met ambitie zou ik zeker in het Vogelmagazine geportretteerd willen worden. Maar net als in de Story en Privé worden ook de mindere (...) kanten van de sterren belicht: ‘zanger van andermans hits’ gekraagde roodstaart. Dat wordt aan het gebrek aan zelfvertrouwen van dit schuwe vogeltje geweten. Niets menselijks is de vogels blijkbaar vreemd. Een beetje haaks op deze glamourbenadering staat de ‘filosofie van een vogelvriend’, een interview met coördinator agrarisch natuurbeheer Noord-Holland Zuid (‘onze’) Mark Kuiper, vanaf de Mid-denweg in de Bovenkerkerpolder. “Ik hou van vogels omdat ze zo mooi relativeren wat je bent als mens”. En dat van filosofie mag hij zeggen, want in de jaren ‘90 doceerde hij dat vak aan de VU. Hij portretteert zichzelf ook, een selfie met een jonge steenuil achter hem op een tak.

witte ekster

foto Henk Breij

Verder vond ik het artikel Kleurenkennis over kleurafwijkingen in het verenkleed de moeite waard: leucisme, *progressive greying*, albinisme, verdunning, melanisme ... Een kauw of kraai met wat witte veren hebben we allemaal wel 's gezien; ik zag vorig jaar nog een spierwitte grutto. Heeft iemand van jullie wel eens andere ‘rare vogels’ op de foto gezet?

De reguliere *Roots* (april 2021, 100 pagina's) gaat minder over vogels. Ook interessant, zeker voor iemand met een lege vogelchecklist rond het Lauwersmeer (‘de slakken-aaskever op een rietstengel is daar ook te zien’), libellen in Overijssel, wisenten in de Zeeuwse klei, vroege bijen in april en chipmunks, Siberische grondeekhoorns in Tilburg. ‘Aaibare exoten’ worden ze genoemd en als vogelaars missen we dat toch vaak: aaibare vogels. Het blad heeft ook een fotorubriek en nogmaals de foto's van *Roots* zorgen ervoor dat je blijft bladeren.

Wie even genoeg heeft van de glournatuur van *Roots* pakt *Het Vogeljaar* (jrg. 69 (1) 2021) erbij met tot mijn groot enthousiasme *Pyrrhula pyrrhula*, de goudvink, op de kaft. Vijfendertig jaar BMP (broedvogelmonitoring) in Mezendreef, dit keer deel II, niet-jaarlijkse soorten. Mezendreef is een bosje van 4,5 hectare in Zeeuws-Vlaanderen op de grens met België in een landbouwgebied. Franklin Tombeur heeft daar sinds 1984 de vogels geteld. Niks geen spectaculaire soorten, maar een tijdsbeeld van een natuur, die toch langzamerhand steeds iets achteruitgaat, minder divers wordt. Heel interessant vond ik het artikel van Marjolein Pen, Josanne Verhagen en Jan van der Winden over Vogelgriep in wilde vogels: verspreiding en ziekte. Over de combinatie van 16 verschillende haemagglutinine (H-eiwitten) en 9 neuraminidase (N-eiwitten), waarbij de H5N1 momenteel de bekendste en gevaarlijkste is. In watervogels komen griepvirussen veel voor. Soms hebben vogels er weinig tot geen last van, in een enkel geval gaan ze eraan dood. Een probleem ontstaat wanneer ze, vooral via ontlasting, die ‘laag pathogene’ (weinig last) virussen kunnen overdragen op pluimvee, waarbij het virus kan muteren naar ‘hoog pathogeen’ (zeg maar dodelijk), zoals in 2003 gebeurde met een H7N7-virus, waarmee 255 bedrijven in Nederland besmet werden met de ruiming van 30 miljoen vogels tot gevolg. Voor mensen zijn de gevaren van vogelgriepvirussen minder groot, maar niet afwezig. Dode vogels niet aanraken blijft een verstandig advies.

Mens en Vogel (winter 2021), het kwartaalblad van onze Vlaamse vrienden, is in een nieuw jasje gestoken. Maar nog steeds klein formaat, grote foto's en de bekende rubrieken, zoals Advocaat van de fauna, de juridische vinger aan de pols. Over vogelvangers die ook pootringen van zangvogels vervalsen om ze te kunnen verhandelen. Voor een goudvink in een kooitje kan ik dus naar België. Over het (illegaal) uitzetten van patrijzen, fazanten en zelfs wilde eenden en het vergiften van vossen en marterachtigen. Alles voor de jacht. Er wordt tegen opgetreden met een spannend verhaal over een heterdaadje, inclusief onderschept sms-verkeer in codetaal, ('Weer 1 in mechaniek. Heb je al blokjes?' WMD) en de uiteindelijke veroordeling van de broers V. uit Deinze. Vogel van het jaar 2021: 1. Witte kwikstaart 2. Huismus 3. Ringmus, ondanks nominaties van Visarend en Ooievaar. Een broedvogelrapport 2013-2018 met ongeveer dezelfde trends als in Nederland. Afname van boerenlandvogels, toename van Oehoe en Grauwe Klauwier. Maar dat blijven kleine aantallen. En kramsvogels heten ook wel schijltijsters omdat ze hun losse kolonies verdedigen tegen belagers als kraaien en roofvogels door ze onder te kakken. In Belgisch Luxemburg broeden er een paar.

kramsvogel

foto Adri den Bakker

Terug naar Noord-Holland met *Tussen Duin & Dijk 2-2021*. Koppensnellen levert juweeltjes op: Uitgestorven vis blijkt springlevend. In het Natural History Museum van Londen hadden ze nog tussen 1842 en 1927 verzamelde Noordzee-houtingen, die het bordje 'uitgestorven' op de vitrine hadden gekregen. Maar nu blijken die hetzelfde DNA te hebben als enkele onlangs in het Noordzeekanaal gevangen exemplaren. Welke vogel gunnen wij zo'n Paasbericht? Een Noord-Hollands blad is enig regionaal chauvinisme natuurlijk niet vreemd, dus de broedende grote gele kwikstaart bij de Anna's Hoeve bij Hilversum is mooi nieuws 'voor ons'. Er zijn jongen gezien die door ouders gevoerd werden, maar de exacte broedlocatie is nooit gevonden. Gelukkig maar voor de vogels, zou ik zeggen. Grappig dat ook daar de Rioolwaterzuivering als mogelijke plek wordt genoemd. Ook in de Middelpolder ben ik ze daar, in de winter weliswaar, tegengekomen. Niet bepaald een snelstromende beek, maar toch water in beweging. En van andere vogels (ooievaars, ganzen) weten we dat zij het ook wel eens zat worden ieder jaar heen en weer te trekken. Zestig jaar vogels ringen in Castricum levert een schat aan verhalen en nieuwe inzichten op. En ook nieuwe vragen: wat is de invloed van klimaatverandering op vogelpopulaties? In 2018 werd de 500.000ste vogel geringd, een heggemus, de top 2: spreeuw en zwartkop en de laatste jaren steeds meer bladkoningen.

Het gaat landelijk gezien dramatisch slecht met de grutto; (mede?) oorzaak de mens, verschraving van het landschap, minder insecten, stikstofproblematiek.... We weten het allemaal, maar zeker in deze coronatijd, verzuchten we: 'is er dan helemaal geen goed nieuws meer?' Gelukkig, daar zorgt *Landschap Noord-Holland* (maart 2021) voor. Op de cover een foto van de opkomende zon over een mistig weidelandschap en de tekst: De fraaie weidevogelgebieden van boswachter Chris en verder: "Warm welkom voor grutto en tureluur. We zijn er klaar voor". En dan zou het fijn zijn als die vogels ook nog eens leren lezen, zodat ze weten waar ze moeten zijn: de Eilandspolder, de Hempolder bij het Alkmaardermeer. Er is een fietsroute, 22 kilometer vanaf Fort Krommeniedijk. Daarnaast een portret van de onlangs overleden 'opperknotter' Wim van Zuilen van knotgroep Uithoorn en een artikel over de kuifeend 'met zijn koddige koppie'. Ik ben gek op vogels, ik ben gek op taal. En weiland ('plasdras'). In *Landschap Noord-Holland* kom ik helemaal aan mijn trekken.

Wat maakt Nederland uniek? Voor jullie je daarover het hoofd breken geef ik het (mijn) antwoord maar: de Wadden. Ik heb ooit mijn telescoop aangeschaft om bij de dijk van het Lauwersmeer naar vogels te kunnen speuren. In *Wadden*, het magazine van de Waddenvereniging (maart 2021) gaat het over geluid (en stilte), krijsende vogels, briesende paarden, het zuigende geluid van slik als ik op het wad loop, straaljagers... er is van alles om je oren de kost te geven. Zeggen wij vogelaars niet: vogels kijk je met de oren!? Maar ja wat zeggen die vogels dan tegen elkaar? Een artikel over de kunst van het communiceren maakt alvast onderscheid in: Pas op! Hier ben ik! Ga weg (concurrent), kom hier (liefje), kom óók eten, ik ben ik (vader en moeder kokmeeuw tegen hun kroost in de kolonie), geef mij, geef mij en ik ben sterker. Dit laatste dan bij kikkers: hoe groter de kikker, des te lager de toon. Alle reden om ook bij onze komende excursies de vogels te laten spreken. *Die Nachtigall singt überall auf grünen Reisen*, een Schubertlied.

groene kikker

foto Ingrid de Winter

Voor ik mezelf en jullie (sorry!) helemaal onderdompel in het romantisch genieten van luchtacrobaten, gevederde vrienden en eindeloze schoonheid, snel over naar Sovon, weten en tellen. Nu ja, ook, of misschien juist de tellers en onderzoekers weten van genieten, want de Krooneend siert *Sovonnieuws* maart 2021. Gestage opmars van de krooneend, van zo'n 15 paartjes begin jaren negentig naar zo'n 440-520 paren in 2016. In het najaar kunnen er zo'n 1600 op Nederlands water ronddobberen. Rond Botshol, in het IJmeer, 's winters in de Waterleidingduinen, ook in onze omgeving kun je ze tegenkomen. En omdat ook ik gek ben op aardige details: "De top drie van de langst levende vogels werd in de Vinkeveense Plassen geringd en daarbij bijna 12 jaar later levend terug gemeld. Voor een langer leven kan een krooneend waarschijnlijk beter zo lang mogelijk in Nederland blijven". Goed nieuws voor de monarchie dus! Nog meer mooi nieuws: Superjaar voor de Purperreigers met 1000 broedparen in 2020 in 19 kolonies. Net als de lepelaar is ook de purperreiger hier en daar de boom in gevlucht vanwege de vos. Ook stadsvogels doen het goed, moerasvogels helaas veel minder in 2020. Dat lag er vooral aan dat er minder jonge vogels groot werden, vaak ook door slecht weer.

krooneend

foto Elly Riemens

Met de moerasvogels is het één stap naar *Limosa* (93.4 2020), het wetenschappelijk tijdschrift van Sovon en de Nederlandse Ornithologische Unie. Daarin een verslag van drie jaar onderzoek naar broedsucces en nesthabitat van de Grote Karekiet. Ja, ik ben al bijna vergeten wanneer ik de laatste grote bij de Ouderkerkerplas hoorde. In 2016 zijn we bij ons Drentheweekend nog speciaal naar het Kertelmeer gereden om hem te zien en natuurlijk vooral te horen! Die Noordelijke randmeren en de Loosdrechtse Plassen zijn de plekken waar er nog enkele tientallen paren broeden. Die zijn in het onderzoek vergeleken. We weten allang dat de grote karekiet qua broedhabitat een kieskeurig baasje is. En als ik de term 'overjarig' riet laat vallen, dan zullen velen van jullie al roepen: 'Ja, dat wisten we al'. Maar nu is er vooral ook naar dat 'overjarig' riet precies onderzoek gedaan: stengeldikte, aantal dode t.o.v. verse stengels, waterdiepte, breedte waterrietzone en nog zowat kenmerken van de nestplek. De ideale nestplek is zo wel gevonden, maar ja begrazing door ganzen, predatie door ratten en weinig voedsel (insecten) lijkt de groei van de populatie behoorlijk in de weg te staan, zeker in de Loosdrechtse Plassen. En met 100-150 broedparen is het toch al een kwetsbare soort.

Voor vogels noch onderzoek hoeft je ver van huis. Dat laat René Oosterhuis uit Leek zien, die broedsucces van twee populaties huismussen in Leek onderzocht. Twee plekken in het dorp zelf (met dank aan zijn vader die zijn tuin als onderzoekslocatie beschikbaar stelde) en één er net buiten bij een biologische fruitbomenkweker met 1.8 hectare grond. Er werd o.a. met camera's met bewegingssensor gekeken met hoeveel jongen de gekleurringde pa en ma mus op bepaalde voedselplekken aanwezig waren. Het broedsucces buiten Leek was groter dan in het dorp zelf. Niet zo verrassend. Een aardige bijvangst was dat pa en ma de zorg voor het kroost verdeelden en altijd met dezelfde jongen optrokken. Of pa voor de jongens en ma voor de meisjes zorgde, lijkt me een aardig onderwerp voor vervolgonderzoek. Verder veel over meeuwen in Den Haag en plaatstrouw van Grote Sterns in het noordelijke Deltagebied. Sinds 2010 werden ca. 2500 bijna vliegvlugge kuikens en 220 adulte grote sterns in verschillende kolonies geringd. Er is daarvan ook een foto: Tientallen bijna vliegvlugge grote sterns van ongeveer 4 weken met behulp van een fuik bijeen gedreven op de Scheelhoek om vervolgens geringd te worden. En toen dacht ik alleen maar: 'En waar zijn die ouders nu?' Goed, alles voor het onderzoek. Adulte vogels blijken meer plaatstrouw dan jonge vogels, maar ja die blijven vaak 2 tot 3 jaar voor de kust van Afrika hangen en ja, zie dan je geboorteplek maar weer terug te vinden.

Het blad *Vogels* (voorjaar 01/2021) van de Vogelbescherming en *Puur Natuur* (lente 2021) van Natuurmonumenten laat ik aan jullie. Ik hoop jullie met dit overzicht 'in vogelvlucht' van wat er bij onze vogelwerkgroep binnenkomt een beetje nieuwsgierig te hebben gemaakt naar wat er nog meer is aan vogels om te weten en van te genieten. Want die bladen zijn er voor ons allemaal.

Hans Koster

Waarnemingen

Februari (vervolg)

Het ijs en de sneeuw zijn net zo snel weer verdwenen als dat zij begonnen.

Aad van Paassen heeft van Vogelbescherming 5 camera-vallen gekregen om uit te vinden welke dieren de nesten van de weidevogels prederen. Hij ziet nog geen predatoren maar krijgt wel een slechtvalk en een houtsnip te zien, niet gek toch? Er zijn natuurlijk nog geen nesten. Op een mooie zonnige zaterdag rijden we een rondje Oostvaardersplassen. Een nadeel van een zonnige zaterdag is dat het erg druk is, alle parkeerplaatsen zijn vol net als de wandelpaden. Dus blijven we noodgedwongen in de auto. Jammer is dat wel. Toch zien we wel weer leuke vogels: langs de Ibisweg zien we toendrarietganzen, een ooievaar vliegend in de buurt van zijn nest in de hoogspanningsmast, een kuifduiker in het IJsselmeer langs de Oostvaardersdijk, 8 nonnetjes en twee in het water aan het begin van de Knardijk, een middelste zaagbek en vanaf de grote en lege (?) Praambult een zeearend op een nest. Op de terugweg loop ik naar een hut die onder de Oostvaardersdijk ligt, geen mens te zien. Het pad kronkelt en om een bocht sta ik plots oog in oog (5 meter?) met een hert met een enorm gewei. We schrikken van elkaar, mijn hart staat even stil, dan draait het dier zich om en rent weg dwars door struiken en water, takken wegmaaiend met zijn gewei. Tjonge, ik moet even bijkomen, wat een ontmoeting!

Vanuit de wijngaard hoor ik weer de groene specht, twee keer een buizerd, nijlgans hoog in een boom en een groenling. In het Amsterdamse Bos hoor ik echt van alles, de temperatuur is dan ook tussen de 10 en 15 graden. Alexanderparkiet, roodborst, merel, zanglijster, roffelen-de grote bonte specht, vink, boomklever, gaai, blauwe reiger, kool- en pimpelmees. Leuk! Weer thuis krijg ik een bericht dat er een gewonde of zieke buizerd achter de flat in de struiken zit. Ik ga kijken, 2 jonge mensen staan er al bij. Hij verroert zich niet. Alleen als we te dichtbij komen maakt hij kleine sprongetjes. De mensen hebben al de dierenambulance gebeld en die komt na een poosje aanrijden. De vogel is niet in staat om te vluchten en wordt met een net opgepakt. De medewerkster kan zijn borstbeen voelen, volgens haar is hij ernstig ondervoed. Ze nemen de vogel mee en zullen proberen hem uit te zetten als hij weer in orde is. Hun telefoonnummer is 06-5331.5557 voor het geval dat...

groenling

foto Marga Ronhaar

Maart

In de wijngaard zijn we bezig met het opbinden van de nieuwe leggers van de Souvignier Gris. Een zorgvuldig en lastig werkje. Normaal doe je dat met z'n tweeën. Nu moeten we het alleen doen, met je linkerarm de legger tegen de draad duwen en tegelijkertijd de legger op een paar plekken vastbinden. Gelukkig zijn er altijd wel vogels in de buurt als afleiding en voor een andere houding, zoals 4 buizerds die met veel misbaar hun territorium aan het verdedigen zijn. Ook zijn er veel overvliegende grauwe ganzen en dichterbij een nijlgans.

Thuis krijgen we bezoek van staartmezen, die zich niet door baas koolmees laten verjagen. Ze komen en wachten af. We nemen een kijkje in de Groene Jonker. Het pad is verschrikkelijk modderig, het loopt heel lastig, we gaan terug maar niet zonder dat we hebben vastgesteld dat er duizenden smienten op het water zitten, op een paar plekken kon je zelfs geen water meer zien. Verder nog drie grote zilvereigers en alle andere bekende eenden. Ook vandaag in het Amsterdamse Bos zijn vogels weer actief. Ik luister alleen en dat valt niet mee door alle honden (geblaf) en hun begeleiders. Wat een lawaai.

Thuis zie ik weer een boomkruiper in de Acacia, staartmees, kool- en pimpelmees. Op 20 maart gaan we met 11 mensen de oeverwaluw wand klaarmaken, 3 mensen beneden en de rest boven, snoeien, zand af- en aanvoeren, een pad banen door het riet. Er is genoeg te doen. De graffiti is weg geschilderd. De helft is nu weer mooi, de andere helft is niet geschilderd. Dat ziet er raar uit. De oeverwaluwen zijn welkom.

In het Thijsssepark hoor ik een holenduif, tweemaal tjiftjaf, merel, boomklever en buizerd. 's Middags nog even naar Elsenhove, ook daar een tjiftjaf en roodborst.

zwartkop

foto Jeannette Schenk

Met Jaap gaan we naar de Poel, we lopen vanaf de Urbanuskerk, we zien geen geoorde futen die door Peter-Paul Boermans en Hans Koster waren gemeld, wel horen we een havik roepen, verder weer tjiftjaf, winterkoning, vink, heggenmus, zanglijster, roodborst, fuut, kuifeend, buizerd. Weer thuis hoor ik de eerste zwartkop van het jaar. Een dag later lopen we naar het Bloesepark, het is er prachtig en druk. Maar als je dat vergelijkt met andere jaren dan is het helemaal niet druk. Raar dat mijn idee over drukte zo is veranderd. Ook vanuit de wijngaard is een zwartkop te horen en een groenling, twee Canadese ganzen vliegen over. Thuis hebben drie heggenmussen bonje, hier is er echt een te veel.

waterhoen

foto Marry de Boer

April

Ik zie nog geen oeverzwaluwen bij de wand, er zijn een paar nestgangen een beetje opengekrabd, maar veel is het niet.

Op tweede paasdag zijn er ineens sneeuwstormen, harde wind en koud!, maar 5 graden.

Ik ga weer eens naar de Poel. Hans Koster heeft er dwergmeeuwen gezien. Ik vind ze, plus twee keer een buizerd en de eerste fitis van het jaar.

Nog steeds geen oeverzwaluwen te zien, ook zijn er geen extra gangen opengemaakt. Hans Koster ziet ze wel bij de wand aan de Ouderkerkerplas. Hij 'stuurt ze door' naar de onze....

Geen oeverzwaluwen maar wel een waterhoen dat op 1,5 meter boven het water in een struik zit en van de knoppen eet. Een apart gezicht.

6 Huismussen komen dagelijks langs op ons balkon, dat leidt af.

In de IJdoornpolder horen we snor, rietzanger, rietgors, cetti's zanger en zien we kemphanen, sommige mannetjes zijn aan het verkleuren. Verderop nog krooneenden, fitis, tjiftjaf en zwartkop.

Bij de Abtskolk zien we een zingende blauwborst, wat is het een mooie vogel. Doorrijdend naar de Petten kunnen we aan het geluid vaststellen dat de grote sterns weer terug zijn. Ook zien we nog een bontbekplevier. Bijna alle parkeerplaatsen zijn bezet, dat betekent dus drukte. We rijden door.

In het Thijssepark is het zo mooi, bosanemoon bedekt de grond, gele bostulp en kievitsbloem wit en paars bloeit uitbundig. Een feest om daar nu te lopen. De gagel geurt. Ik hoor vink, fitis, tjiftjaf, heggenmus, zwartkop, winterkoning, gaai, grote bonte specht en de Alexanderparkiet.

bosanemoon

foto Diana Erkelens

Thuis komt de staartmees naar het balkon, haar lange staart is helemaal gekruld, dat komt vast door het broeden in een smal, langwerpige nest. Of is ze naar de kapper geweest?

Op 24 april melden zowel Trudy du Chattel als Peter-Paul Boermans gierzwaluwen! Trudy bij de Groene Jonker, Peter-Paul in zijn eigen woonomgeving. Ankie meldt dat haar buurman zijn gierzwaluw alweer terug in de kast heeft. Ze zijn er weer of zijn onderweg, geweldig!

Henk Glas stuurt een bericht over huismussen, hij heeft ze niet in zijn buurt (ca. 300 m verderop) maar wil ze wel. Hoe doe je dat? Huismussen trekken niet verder dan max 100 m en ze vertrekken pas van hun vaste stek of struik als die weggehaald wordt. Best lastig dus.

Vandaag naar de Groene Jonker. Als we daar aankomen horen we een vrouw roepen dat ze de Siberische taling in haar telescoop heeft. Daarop springt een groep mensen op (waaronder Arjan Dwarshuis en zijn vriendin Camilla als excursieleiders). Ik heb de Siberische taling eerder gezien in Noordwijkerhout maar vind het leuk om hem nog eens te zien en dat lukt door de eigen telescoop. Hij is aan het grondelen, dus het is best lastig om zijn kop goed in beeld te krijgen, maar het komt goed. Verdere leuke waarnemingen: steltkluten, geoorde futen, we zien en/of horen de snor, blauwborst, kleine karekiet, rietzangers, cetti's zangers, rietgors. Ik hoor nog een enkele smient fluiten. Alle andere eenden zijn ook aanwezig. Het is er koud en winderig, maar wel erg leuk en druk, dat is minder leuk. Komt vast door die taling. De koekoek is ook weer terug, hij wordt gemeld door Hans Doorenbosch, Diana Erkelens en Marga Ronhaar, alle drie horen de vogel in de Hoge Dijk.

Op 28 april ziet Hans Koster ca. 20 oeverzwaluwen bij de wand en telt 24 nestgangen waaraan gewerkt is. Verder meldt hij grasmus en braamsluiper langs het spoor bij de Hoge Dijk.

Uit het land komen veel meldingen over gierzwaluwen. Ze worden bijna overal gemeld. In Dedemsvaart woont Johan. Hij heeft 32 nestkasten voor gierzwaluwen aan zijn huis die jaarlijks voor 100% bezet worden. In een paar kasten heeft hij camera's geplaatst waardoor heel mooi is te zien hoe de vogels zich gedragen. Het is een feest om zijn verslagen te lezen. Hij staat op de uitkijk en als zijn eerste vogels aankomen, pakt hij de ladder en haalt de sponzen uit de openingen. Spons eruit en vogel erin. Bij de oeverzwaluwwand zie ik nog steeds geen vogels, ik kom kennelijk op een verkeerd tijdstip. Wel hoor ik een kleine karekiet en zie een waterhoen wegschieten.

huismus

foto Jeannette Schenk

Vechten tegen windmolens

Mei

We rijden naar de Oostvaardersplassen. Op de Oostvaardersdijk zien we gierzwaluwen en boerenzwaluwen over en langs de dijk vliegen. Het zijn er zoveel, niet te tellen! In de Kwelpas zit nets, bij het Infocentrum de Trekvogel steken we over naar het pad richting de Lepelaarplassen. Tot onze grote schrik zijn alle bomen links van het pad en de struiken aan de rechterkant gekapt. Het zat daar vol vogels. Alles is weg, waarom?? Rechts onderaan het pad staan nog een paar zielige kleine struikjes waarin braamsluiper, grasmus, cetti's zanger, putter en een rietzanger rondscharrelen. Er is geen plek meer om een nest te maken. Het infocentrum is nog steeds dicht, we konden het niet vragen.

Helemaal achterin zit een groepje bosruiters, aangewezen door Anton D.

Boven de eerste plas ('het Bovenwater') links aan het begin van de Knardijk vliegen zwarte sterns en visdieven boven het water.

De waarnemingen barsten los: er wordt van alles gezien. Peter-Paul heeft een fluit in het Amsterdamse Bos, Trudy bonte vliegenvangers achter de Kruiskerk, een paapje, Noordse Kauw (nog nooit van gehoord zelfs! Ze heeft een foto en hij is duidelijk anders dan de onze), sprinkhaanrietzanger en smelleken worden gezien door Dorothee Oort, Hans Koster heeft een grauwe vliegenvanger en een spotvogel bij de Hoge Dijk. Ook gierzwaluwen worden zo hier en daar in de stad en in het buitengebied gezien.

Op mijn balkon heeft een roodborst afgekeken hoe hij/zij de voerkooi in kan komen. De vogel heeft dagenlang zitten kijken hoe de mezen het doen. De roodborst haakt een paar keer af maar daarna lukt het. Hij mag de restjes hebben, omdat de mezen daar geen boodschap aan hebben. 4 Mei in het Amsterdamse Bos zie en hoor ik de fluit (gemeld door Peter-Paul), zwartkop, fitis, tjiftjaf, vink, boomkruiper en merel. Een dag later zie ik (geholpen door Trudy) een vrouwtje bonte vliegenvanger.

Van bewoners uit de St. Josephlaan hoor ik op 7 mei dat er nog geen gierzwaluwen zijn genoteerd. Vorig jaar arriveerde de eerste gierzwaluw op 3 mei.

's Middags zie ik het paapje in de Middelpolder. Op de driepoot, zijn vaste rustpunt.

Dorothee ziet ca. 15 gierzwaluwen rondvliegen in Nes. Het paapje in de Middelpolder is denk ik nu wel door iedereen gezien. Prachtig beestje. Er zijn veel foto's van hem gemaakt.

Visdiefjes hebben de vlotjes in het Bovenland gevonden. Uit de meldingen komt naar voren dat ze nog geen keuze hebben gemaakt welk vlotje ze gaan gebruiken.

En eindelijk, vandaag (9 mei) krijg ik door dat er vanmorgen 5 gierzwaluwen zijn gezien in de St. Josephlaan. Het zal tijd worden!

Marleen Andriessen

In de zeventiende eeuw polderde Leeghwater de Beemster in. Hiervoor waren veel molens nodig langs een dubbele ringvaart, omdat één molen het hoogteverschil met het omliggende land niet kon overwinnen. Destijds rees hier tegen verzet van omwonenden: de molens vervuilden de horizon en bedierven het uitzicht. De overgebleven molens zijn nu een toeristische attractie.

In de 21e eeuw speelt er weer zo iets. De gemeente Amsterdam moet van de provincie een groot aantal windturbines plaatsen voor elektriciteitsopwekking. Over de 'zoekgebieden' waar eventueel windmolens kunnen komen is een felle strijd ontbrand. In bijna elke wijk waarbij een zoekgebied ligt is wel een actiegroep opgericht die geen windmolens wil. Zij zijn te hoog (meer dan 100 m), lawaaiig, gevaarlijk voor vogels.

Het is opvallend dat juist in stadswijken waar veel op Groen Links of D66 werd gestemd het verzet hevig is. Als verklaring geven actievoerders: "Groene energie is prima, maar geen windmolen naast de deur" (kop in *Trouw* van 1 mei jl.). In een petitie stellen zij: 'windturbines van land naar zee'. Maar op Schiermonnikoog is men in actie gekomen tegen een stroomkabel die energie van een windmolenpark op zee aan land moet brengen. Vissers zien hun visgronden ingeperkt door windturbines op zee; Vogelbescherming wil windmolens op zee in de vogeltrekperiode stilzetten. Een praktisch bezwaar tegen turbines op zee is dat per molen veel meer schaarse grondstoffen nodig zijn (*Trouw*, 10 mei 2021).

De gebruikelijke tegenwerping: ja, maar niet in mijn achtertuin. Zijn windmolens in de omgeving van Amsterdam echt zo bezwaarlijk? Op een kaartje met voorgestelde plaatsen staan de molens vooral naast de A9-A2. Daar is het zo lawaaiig dat er toch al geen mensen kunnen wonen. Tegen de skyline van Amsterdam Zuidoost zullen windturbines niet afsteken. Er staat al een turbine (de Windvogel) naast de Ouderkerkerplas, in de 'oksel' van A2 en A9. Ik kom daar geregeld langs en zie echt geen stapel doodgemaakte vogels onder de molen liggen. Deze is zorgvuldig zo geplaatst dat vogels die foerageren in de polder en rusten op de plas er geen hinder van ondervinden.

Het verzet doet mij denken aan (modieus linkse?) mensen die tegen tweedeling in het onderwijs zijn, maar hun kinderen voor de zekerheid toch maar op de witte school een eindje verderop doen. Je zult de gevolgen moeten verdragen wat je wilt uitdragen. Misschien worden die ranke molens over een eeuw of drie wel beschouwd als cultureel erfgoed...

Gert-Jan Roebersen.

Van de penningmeester

Contributie

Met ingang van 1 januari 2021 gelden de volgende contributiebedragen:

Lidmaatschap	€ 24,00
Gezinsleden	€ 9,00
Donateurs	€ 15,00 (minimale bijdrage)

Meld je je aan als lid, gezinslid of donateur ná 1 september, dan geldt een korting van 50% voor het lopende verenigingsjaar. Het verenigingsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

De contributiebedragen worden eenmaal per jaar per e-mail in rekening gebracht. Leden en donateurs van wie geen e-mailadres bekend is, ontvangen de contributiefactuur per post.

Lennie Stegeman, Penningmeester en Ledenadministratie

Wij zijn blij met uw kopij!
Graag inleveren voor 10 augustus

IVN Lettersudoku juni 2021

O	E							K
		Z		K			L	
	O			E	K	N	R	
		K		L				Z
	Z			O	R		I	M
			R				N	
L				M	E		Z	R
	R		O	Z				

E I K L M N O R Z

Tabel van de IVN lettersudoku zo invullen, dat elke rij, elke kolom en elk 3x3 blok alle letters bevat die onder de lettersudoku staan.

Op 10 juli staat de oplossing op de website van IVN Amstelveen

Ledenadministratie

Vriendelijk verzoek aan al onze leden en donateurs om wijzigingen in e-mailadres, woonadres en/of telefoongegevens zo vlug mogelijk aan mij door te geven. *

Wil je je afmelden als lid of donateur? Dat kan door vóór 15 november van het lopende verenigingsjaar een miltje of een brief te sturen naar de ledenadministratie. *

Wijzigingen in de vorm van je lidmaatschap (bijvoorbeeld: je wilt liever actief lid zijn i.p.v. donateur of andersom) graag doorgeven aan de ledenadministratie vóór het einde van het lopende verenigingsjaar.

* Mijn (e-mail)adresgegevens staan op pagina 2 van De Groene Zegge.

Lennie Stegeman, Penningmeester en Ledenadministratie

behaarde bijenwolf

foto Ingrid de Winter

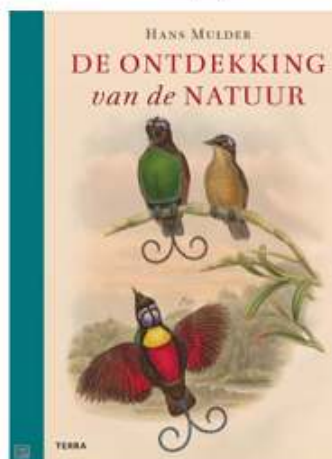
Boekhandel Blankevoort

Rembrandtweg 649-651 1181 GV Amstelveen
020 6455694 boekhandelblankevoort@planet.nl

Hans Mulder

De ontdekking van de natuur

In dit werkelijk prachtige en rijk geïllustreerde boekwerk vindt u twintig verhalen 'naar het leven' over vogels, bacteriën, draken en meer. De beschreven ontdekkingen zijn doorspekt met anekdotes over de bijzondere mannen en vrouwen die er tussen 1500 en 1900 voor hebben gezorgd dat wij het leven om ons heen en dat van onszelf zoveel beter begrijpen.

Terra/Allard Pierson
Gebonden, 256 pagina's.
Groot formaat (334 x 253 x 29).

€ 39,99

Kom langs in de winkel of maak € 43,49 (prijs + halve porto) over op NL12 INGB 0007 2780 05 t.n.v. Boekhandel Blankevoort, o.v.v. 'ontdekking van de natuur'. En vergeet daarbij vooral uw naam en adres niet!

Coördinatoren

Rondleidingen

Désiree Kumar : 06-36033539

Tentoonstellingen

Jeanine Brederoo : 6435836

Paddenstoelencursus

Jenny Breij : 6410179

IVN stand

Bas ten Asbroek : 06-23250469

Natuurgidsencursus

Info bestuur

Insectencursus

Els Poel-Hellinga : 6404626

Vogelcursussen

Marleen Andriessen : 6455207

Bomenwerkgroep

Jeanine Brederoo : 6435836

Insectenwerkgroep

vacant

Natuurfotografiewerkgroep

Elly Riemens-Kruyff : 6438520

Paddenstoelenwerkgroep

Henk Breij : 6410179

Plantenwerkgroep

Henk Glas : 6470737

Vleermuizenwerkgroep

Jan de Jong : 06-20396438

Vogelwerkgroep

Marleen Andriessen : 6455207

Weidevogelbescherming

Aad van Paassen : 6412548

PR

Diana Erkelens : 06-24357896

d.erkelens@live.nl

Publiciteit

Bas ten Asbroek: 06-23250469

bas_ten_asbroek@yahoo.com

Redactie "de Groene Zegge"

Hetty Kok

hettykok@outlook.com

Redactie website

Jeannette Schenk

website.ivn.amstelveen@gmail.com

Website

www.ivn.nl/afdeling/amstelveen

Foto's voorkant: Piet de Boer
Marga Ronhaar

Foto achterkant: Ingrid de Winter

Colofon

De Groene Zegge is het mededelingen- en informatieblad voor leden en donateurs van IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, afdeling Amstelveen. Het blad wordt vier keer per jaar, aan het einde van het kwartaal gratis aan leden en donateurs toegezonden.

IVN is een landelijke vereniging van vrijwilligers die streeft naar meer natuur en een betere kwaliteit van het milieu. Zij doet dit door activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie voor jong en oud, zoals excursies, cursussen, tentoonstellingen, enz.

Het lidmaatschap is € 24,00 per jaar (gezinsleden € 9,00). Donateurs: v.a. € 15,00 per jaar.

Opzeggingen dienen vóór 15 november bij de ledenadministratie binnen te zijn.

Ledenadministratie: Lennie Stegeman (zie bestuur).

Info: Jan van Willigenburg, secretaris, tel. 020-6795094. Website: www.ivn.nl/afdeling/amstelveen.

Kopij aanleveren bij de redactie vóór de volgende sluitingsdata: 10/2, 10/5, 10/8, 10/11.

Teksten bij voorkeur getypt en niet opgemaakt. Redactie: Hetty Kok (zie coördinatoren).

I.v.m. auteursrechten dienen overgenomen teksten e.d. te zijn voorzien van bronvermelding en de goedkeuring van de auteur. De redactie behoudt zich het recht voor teksten in te korten.

Drukker: Editoo B.V. Schaapsdrieff 49, 6824GP Arnhem, tel. 0857737742, info@editoo.nl, www.editoo.nl

Retouradres Redactie De Groene Zegge
Dukdalf 44, 1186 WT Amstelveen

Beleef de natuur

